
VŠ stojí poprvé víc než školka

VŠ stojí poprvé víc než školka

6.4.2011, rubrika: Z domova, strana: 4, autor: Radka Wallerová

Vysokoškolské vzdělání se výrazně „privatizovalo“ a tím i podražilo: na soukromé školy chodí třicetkrát víc studentů než před deseti lety

PRAHA Ještě před deseti lety platily rodiny za předškoláka dvojnásobek toho co za studenta vysoké školy. Podle čerstvých čísel se poměr obrátil - vysokoškolské vzdělání je v průměru mnohem dražší než školka.

Počítá se přitom jen cena studia a učebnic, nikoliv náklady na bydlení či stravu.

Podstatná část studentů totiž za studium na vysoké škole platí - podle včera zveřejněných statistik jich chodí na soukromé vysoké školy třicetkrát více než v roce 2000. Tehdy platily **školné** dva tisíce studentů, dnes už jich je více než sedmapadesát tisíc.

„Dcera platí za jeden semestr třicet tisíc korun,“ říká Zdeňka Balvínová z malého města ve středních Čechách. Podle ní by si rodina takový výdaj nemohla dovolit, ale dívka si studia platí z velké většiny sama díky tomu, že při škole pracuje.

„Na veřejnou Vysokou školu ekonomickou se nedostala,“ vysvětluje Balvínová, jejíž starší syn VŠE v Praze před patnácti lety vystudoval. „Výdaje se vůbec nedají srovnávat,“ říká Balvínová.

Další položkou, jejíž cena silně vzrostla, je bydlení.

„Kolej tehdy stála pár stovek, dneska už je za několik tisíc. Dcera si naštěstí platí vlastní bydlení v Praze sama,“ říká.

Cena studia: 3,7 miliardy za rok

Podrobná čísla o tom, kolik žáků a studentů chodí na soukromé školy, včera zveřejnil Český statistický úřad.

Sečetl i to, kolik české domácnosti celkem vydávají za vzdělávání, v čemž se nástup soukromých škol - mateřských, základních, středních i vysokých - výrazně projevil. Zatímco v roce 2000 domácnosti vydaly za předškolní vzdělávání celkem 1,12 miliardy korun, v roce 2009 to podle statistik bylo 1,88 miliardy.

Za vyšší a vysokoškolské vzdělání v roce 2000 rodiny zaplatily 0,55 miliardy, v roce 2009 už to bylo 3,7miliardy.

„Bohužel se výdaje nedají vyčísřit na jednu rodinu, byly by to zavádějící průměry,“ říká Jaroslav Novák ze statistického úřadu, který čísla včera prezentoval. Dá se z nich však vyčíst, že Češi mnohem častěji za vzdělání platí.

Roši samozřejmě hraje i to, že obecně přibýlo vysokých škol a otvíraných oborů, nejen těch soukromých. Dokládá to i počet vysokoškoláků - v roce 2000 jich bylo dohromady 190 tisíc, loni už 396 tisíc.

Z toho 14,5 procenta studovalo na soukromých vysokých školách.

Dvakrát více soukromých vysokých škol než veřejných

Například v Polsku studuje na soukromých vysokých školách dokonce třetina studentů. Čtrnáct a půl procenta v Česku je však srovnatelné číslo s ostatními sousedními zeměmi, jako je Slovensko, Rakousko a Maďarsko.

Před deseti lety bylo v Česku 23 veřejných, osm soukromých a čtyři státní vysoké školy.

Loni už 26 veřejných, 44 soukromých a dvě státní.

Rostoucí kvantitu však ne vždy následuje kvalita. Ministerstvo školství chce teď proto zpřísnit kontrolu škol a také kritéria pro udělování akreditací, které školám umožňují otevírat studijní obory.

Kvalita je hodně rozkolísaná i u soukromých středních škol -také těch vminulých dvou desetiletích hodně přibýlo: ve školním roce 1991/1992 studovalo 99 procent dětí veřejné střední školy, v roce 2000/2001 jich už 11 procent chodilo na soukromé a necelá dvě procenta na církevní.

Tento školní rok už na soukromé střední školy chodí 14 procent dětí.

Na soukromé a církevní základní školy chodí dvě procenta dětí.

14,5 procenta studentů navštěvuje soukromé školy. Ještě v roce 2000 to bylo jen jedno procento. Do soukromých mateřských škol chodí 1,5 procenta dětí, do soukromých základních škol 0,8 procenta, Na soukromé SŠ 13,6 procenta.